

РЕГІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Досліджено, що в умовах сучасної ринкової економіки для ефективного управління фінансовими ресурсами необхідно забезпечення діяльності підприємства оптимальним обсягом ресурсів, раціональне їх використання, максимізація прибутку й забезпечення підвищення ринкової вартості підприємства. В цих умовах актуальними стають питання удосконалення управління процесами виробництва, ефективним використанням фінансових, трудових, матеріальних ресурсів. Перехід до сучасної ринкової економіки викликав зміни усієї економічної системи і у першу чергу підприємств регіонів. Умови господарювання перетерпіли перетворення, які виразились у змінах форм власності, умовах державного регулювання, системи оподаткування. В результаті реформ з'явився недержавний сектор економіки, сучасна банківська система, ринки товарів, послуг, капіталу. Це дає змогу для розширеного відтворення, зростанню доходів підприємства та його власників. Цю мету можна досягти лише при оптимальній організації фінансів. В сучасних умовах господарювання система управління зміщується на регіони, які різняться між собою національними, історичними, географічними, економічними та іншими особливостями. В Україні здійснюється структурна політика, яка повинна передбачати переведення економіки країни на нову ресурсозабезпечену, високотехнологічну й економічно безпечну модель функціонування. Перспективним є створення в країні вільних економічних зон, на яких діють пільгові митні, валютно-фінансові, податкові та інші умови економічної діяльності. Територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісної державної влади, збалансованості соціально-економічного розвитку окремих територій з врахуванням історичних та культурних традицій, демографічних та екологічних особливостей. В регіональній проблемі існує завдання: кому допомагати – депресивному регіону чи його населенню. Якщо регіону – то необхідно вкладати засоби до нього, якщо друге, то краще стимулювати відтік населення в більш заможні регіони. Але навіть самий відсталіший регіон – це батьківщина частини населення, і тому він заслуговує цієї допомоги.

Ключові слова: регіон, регіональна стратегія, грошові ресурси, ефективний попит, поточні витрати

Вступ

Перехід до сучасної ринкової економіки викликав зміни усієї економічної системи і у першу чергу підприємств регіонів. Умови господарювання перетерпіли перетворення, які виразились у змінах форм власності, умовах державного регулювання, системи оподаткування. В результаті реформ з'явився недержавний сектор економіки, сучасна банківська система, ринки товарів, послуг, капіталу. Це дає змогу для розширеного відтворення, зростанню доходів підприємства та його власників. Цю мету можна досягти лише при оптимальній організації фінансів.

Постановка завдання:

- визначити поняття „регіональна стратегія”;
- дослідити процес створення капіталу;
- вказати особливості ефективного управління регіоном.

Результати

В сучасних умовах господарювання система управління зміщується на регіони, які різняться між собою національними, історичними, географічними, економічними та іншими особливостями.

В Україні здійснюється структурна політика, яка повинна передбачати переведення економіки країни на нову ресурсозабезпечуючу, високотехнологічну й економічно безпечну модель функціонування.

Перспективним є створення в країні вільних економічних зон, на яких діють пільгові митні, валютно-фінансові, податкові та інші умови економічної діяльності.

Територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісної державної влади, збалансованості соціально-економічного розвитку окремих територій з врахуванням історичних та культурних традицій, демографічних та екологічних особливостей.

Відповідно Конституції України адміністративно-територіальний устрій України складають Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, селища і села.

Проблеми районування території України висвітлювались в працях таких вчених, як А. М. Ващенко, К. Г. Воблій, І. А. Горленко, О. Т. Дібров, М. І. Долішній, Ф. Д. Карецький, С. С. Мохночук, М. М. Паламарчук, М. Д. Пістун, В. А. Поповкін, О. О. Шаблій та ін. Авторами висловлені різні пропозиції стосовно районування території України. Так, за пропозицією М. М. Паламарчука, територія України поділена на три економіко-географічні райони: Донецько-Придніпровський (8 областей), Південно-Західний (13 областей), Південний (3 області й Автономна Республіка Крим).

Заслуговує на увагу пропозиція М. Д. Пістуна, в якій враховані фактори, що впливають на адміністративно-територіальний поділ території України: рівень соціально-економічного розвитку території, просторова диференціація природи, національно-історичні та культурно-етнографічні особливості, політичні фактори. Автором виділено 9 економіко-географічних регіонів України: Київський, Центральний, Придністровський, Донецький, Подільський, Північно-Східний, Карпатський, Північно-Західний (Волинський), Причорноморський.

В. А. Поповкін виділяє 9 природно-економічних районів: Карпатський, Поліський, Київський, Подільський, Північний, Харківський, Придніпровський, Південний, Донецький.

Узагальнення існуючих підходів вимагає виділення у вигляді відокремленого об'єкта дослідження певної території – регіону. Регіон відрізняється від інших територій повною цілісністю, єдністю, чітко визначеною природною, матеріальною, економічною та соціальною характеристикою. Спеціалізація економічних районів, як і виробництва взагалі, сприяє економії суспільної праці. Україна поділена на 8 районів: Донецький економічний район; Карпатський економічний район; Південний економічний район; Подільський економічний район; Поліський економічний район; Придніпровський економічний район; Східний економічний район; Центральний економічний район.

При формуванні регіонального розподілу територій враховані економічні та соціальні показники, які характеризують розвиток промисловості, сільського господарства, транспорту, інших галузей економіки, розвиток установ соціальної сфери, умови соціального забезпечення населення. Питання розвитку і взаємодії

регіонів, взаємовідносин регіональних і центральних органів влади є надзвичайно актуальними для України. Адже, відсутність обгрунтованої політики регіонального розвитку держави призвела не лише до зростання диспропорцій та загострення економічних і соціальних проблем, але й до суттєвої економічної й суспільно-політичної дезінтеграції держави.

Зміцнення державності України вимагає створення єдиного господарського комплексу з ефективним використанням місцевих ресурсів, переваг територіального поділу праці та запобігання ускладнень на політичному, економічному, міжетнічному підґрунті, що повинна забезпечити регіональна політика як складова загальнодержавної політики.

Державна регіональна політика ґрунтується на принципах:

- конституційності та законності;
- забезпечення унітарності України та цілісності;
- забезпечення тісного співробітництва органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування.

Як свідчить світовий досвід, прискорене включення держав у світову ринкову структуру господарювання досягається за рахунок державних новостворених територій – спеціальних економічних зон. На території спеціальної економічної зони запроваджуються пільгові митні, валютно-фінансові, податкові та інші умови економічної діяльності національних та іноземних юридичних і фізичних осіб. В світовій практиці спеціальні економічні зони з'явилися у кінці 1950 – початку 60-х і получили широкий розвиток у 70-ті роки.

Порядок створення, функціонування та ліквідації таких зон в Україні визначається Законом України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» та наступних змін та доповнень до цього закону.

На території України створено та функціонує 15 спеціальних економічних зон.

Тенденції економічного зростання, що сформувалися в державі впродовж кількох останніх років, реалізуються через активізацію економічного життя регіонів. Проведений аналіз свідчить про зростання у 2010 році практично в усіх регіонах кількості зайнятих економічною діяльністю, наявного доходу населення, рівня реальної заробітної плати тощо. При цьому спостерігається позитивна тенденція більш високих темпів економічного зростання у менш розвинених регіонах.

Протягом 2010 року України наявний дохід населення в цілому по Україні зріс порівняно з попереднім роком у 2009 р. на 27,1 %, а витрати на 11,0 %, тобто зростання доходу випереджало зростання витрат населення. Це можна прослідити на середньомісячній заробітній платі - 120 % до 2009 року.

Галузеві особливості зростання промислового виробництва обумовили його регіональну диференціацію. Серед регіонів найбільша питома вага промислового виробництва у 2010 р. у Донецькому (26,0 %), Придніпровському (22,8 %), Центральному (19,5 %). У 2010 р. забезпечено приріст промислового виробництва в усіх регіонах.

Структура промислового комплексу регіонів за останні роки не зазнала вагомих змін, тому для більшості регіонів вирішальне значення продовжує відігравати одна-дві галузі. Так, пріоритетною галуззю промислового виробництва для 8 регіонів є харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів; для Дніпропетровської, Запорізької та Донецької областей – металургія та оброблення металу; для Закарпатської та Сумської областей – машинобудування, для Луганської та Полтавської областей – виробництво коксу, продуктів нафтопереробки та ядерного палива; для Івано-Франківської, Миколаївської, Рівненської областей та м. Севастополь – виробництво та розподілення електроенергії, газу та води.

Найбільш розвиненими промисловими регіонами є Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Полтавська, Харківська області та м. Київ, сумарна частка яких становить понад 60% загальнодержавного промислового виробництва.

Разом з тим, питома вага Волинської, Закарпатської, Кіровоградської, Тернопільської, Херсонської, Чернівецької областей та м. Севастополь не досягає 1,0% від загального промислового виробництва по країні.

Водночас зберігаються суттєві регіональні диспропорції за обсягом промислового виробництва на одну особу – коефіцієнт варіації за цим показником впродовж останніх років становить понад 10 разів.

Зростання виробництва спричинило значну активізацію в усіх регіонах діяльності у галузі будівництва. В 2009 р. приріст обсягу підрядних робіт у будівництві в 7 регіонах перевищував 40 %, а ще в 3 регіонах – 30 %. У 2010 р. приріст цього показника в 3 регіонах становив понад 60 %, ще в 6 регіонах – понад 20.

Негативною тенденцією регіонального роз-

витку в умовах кризи 90-их років став спад економічного обміну між регіонами, найбільш тісні економічні зв'язки існують лише між Донецькою, Дніпропетровською, Запорізькою та Луганською областями, в яких сконцентрована металургійна промисловість України та все необхідне для її функціонування: виробничі фонди, сировина (коксівне та енергетичне вугілля, залізна руда), електроенергетика, робоча сила відповідної кваліфікації. З іншими регіонами економічні зв'язки набагато слабкіші. Участь у міжрегіональному ринку товарів більше половини областей України незначна: майже все, що виробляється в них, споживається в їх межах, або обмінюється на енергоносії. Це свідчить про фактичну дезінтеграцію національного внутрішнього ринку.

Таким чином, аналіз наведених вище та інших показників дозволяє зробити наступні висновки щодо соціально-економічного розвитку регіонів:

1) Процеси економічного зростання в більшості регіонів за останні чотири роки набули стійкого та динамічного характеру.

2) Позитивна динаміка соціальних параметрів у регіонах відстає від динаміки економічних процесів, у більшості регіонів дуже гострою залишається проблема зайнятості;

3) Більшість регіонів мають низький рівень конкурентоспроможності й привабливості для іноземних інвестицій.

4) В усіх регіонах за роки кризи накопичились серйозні економічні, соціальні та екологічні проблеми

5) Позитивні тенденції економічного зростання в регіонах призупинили стрімке поглиблення регіональних соціально-економічних диспропорцій, однак немає підстав очікувати в найближчій перспективі їх зменшення.

Наявність суттєвого регіонального дисбалансу соціально-економічного та культурного розвитку ускладнює проведення єдиної політики соціально-економічних перетворень, формування загальнодержавного ринку товарів і послуг, збільшує загрозу регіональних криз, дезінтеграцію національної економіки. Регіональні диспропорції гальмують забезпечення високих темпів економічного зростання на території держави.

За останні роки регіональна проблема є однією із головних проблем національного розвитку. Вона пронизує всі сторони українського суспільства: усугубляє національне питання, здержує економічні реформи. Регіональна проблема є результатом таких причин, як національне питання,

спроба політиків позиграти регіональну карту в своїх інтересах. Розвиток України показав, що регіональна проблема обумовлена природними та історичними особливостями країни. Наша країна розполагала алгоритмом вирішення регіональної проблеми, а сама:

1) була повністю посвячена господарській стороні діла;

2) була вбудована в адміністративно-командну систему, яка судьбу регіонів ставе на вирішення тоталітарної країни.

Нова регіональна стратегія держави повинна включати такі мірі та рівні:

1. Пріоритети держави як розділ національної безпеки.

2. Стратегія регіонального розвитку країни як довгострокова програма (пов'язана з питаннями з національною політикою та основними напрямками соціально-економічного розвитку).

3. Основні положення державної регіональної політики як документ середньострокового характеру, що визначає суб'єкти і об'єкти регіональної політики держави, її основна мета, задачі та пропозиції.

4. Короткострокові та середньострокові програми регіонального розвитку.

Суть такої регіональної проблеми носить три положення:

а) нерівність регіонів країни по соціально-економічним умовам проживання у зв'язку з якими накоплені багатства подлягають перерозподілу по районах країни;

б) друга сторона – більш ефективно використання прибутків від умов в регіонах країни;

в) поєднання національних та місцевих інтересів кожної людини.

Регіональна проблема в принципі не може бути вирішена раз і наавжди, но її гостроту можна мінізувати за рахунок регіональної стратегії – системи мір по дії на територіальну структуру суспільства. Головна мета регіональної – благополуччя громадян, рівність громадян без залежності від місця проживання та цілісність держави.

Вирішення регіональних завдань переростає у регіональну проблему:

1) Існують об'єктивні протиріччя між регіонами. Тому, для цього не існує однозначного рішення, різні інтереси превращаються в компроміс.

2) Існує таке протиріччя, як ефективність – рівність, що в економічному контексті приймає вигляд: якщо нарашувати темпи економічного зростання, то необхідно будувати підприємства в передових регіонах. Но тоді буде нарастати

нерівність регіонів по рівню розвитку, а якщо вирівнювати ці рівні, то необхідно будувати підприємства в отстаєних регіонах і тоді будуть зменьшуватися темпи економічного роста.

3) В результаті многих століть управління централізованої держави не склалися культурні механізми улаштування цих протиріччя.

Регіональна стратегія – це така система, яка реалізує інтереси держави у відносині регіонів та внутрішні інтереси регіонів.

Люба політика ефективна тоді, коли удається компроміс різних інтересів. Державна регіональна політика виходить з принципу дискретності простору, нерівності регіонів по факторам розвитку, тобто повинна будуватися диференційно. Регіональну політику слід розуміти як сферу діяльності держави по регулюванню економічного, соціального, політичного, екологічного розвитку країни у просторому регіональному аспекті.

Принципи регіональної політики обумовлені зовнішніми та внутрішніми умовами:

а) екологічний захист України (національно-етнічні питання традиційного природокористування);

б) галузевий принцип спеціалізації регіонів у відповідності з інвестиційною політикою держави;

в) формування рівних стартових (інституційних умов, подолання регіональних різниць рівня економічного розвитку територіальної структури господарства, соціальних та екологічних обставин.

В регіональній проблемі існує завдання: кому допомогати – депресивному регіону чи його населенню. Якщо регіону – то необхідно вкладувати засоби до нього, якщо друге, то краще стимулювати оттік населення в більш заможні регіони. Але даже самий відстаєний регіон – це батьківщина частини населення і тому він заслуговує цієї допомоги. В регіональній проблемі існують такі проблеми, які відрізняються особливою складністю:

1. Власність на ресурси – кому повинні належити (державі, регіону чи власнику). Але можливо розрізняти право власності та право розпорядження. Виникає також проблема використання доходів;

2. Фонд субвенцій – як його будувати і як проводити розподіл. Для визначення розміра фонду можна використовувати долю національного доходу, що підлягає перерозподілу між регіонами для вирівнювання регіонів по доходу на душу населення.

3. Розподіл податків на державний та місце-

вий рівні (кількість, нормативи, методики розрахунків).

Важливо сформулювати політику власного територіального розвитку, яка би базувалася на комплексній оцінці потенціалу регіону. Можна представити територіальний розвиток, як систему, що орієнтована на позитивну динаміку параметрів рівня і якості життя населення, виробництвом соціального, господарського, ресурсного та екологічного потенціалу територій. Тому виникає проблема об'єктивного відбору таких регіонів, щоб рентабельно витратити державні ресурси. Представимо фінансові результати від діяльності підприємств.

Як свідчать дані, на долю Придніпровського регіону приходить 50,5 % в структурі фінансових результатів від діяльності підприємств до оподаткування, Центрального – 26,9 %, Донецького – 8,9 %. Це свідчить про фінансову забезпеченість регіонів. Для визначення фінансової забезпеченості використовують фінансовий норматив бюджетної забезпеченості, який визначається шляхом поділення загального обсягу фінансових ресурсів, що спрямовується на реалізацію бюджетних програм.

Програми економічного і соціального розвитку регіону базуються на таких основних принципах:

- еволюційність економічного та соціального розвитку;
- цілісність, що забезпечується розробкою прогнозів економічного і соціального розвитку;
- об'єктивність, яка базується на звітних даних органів державної статистики і офіційних видань Національного банку України;
- пропорційність та збалансованість економічного розвитку;
- самостійність;
- гласність.

Дійсно, прогнозні документи повинні бути доступними для громадськості. Це необхідно для забезпеченості реалізації соціально-економічної політики держави.

Потенціал регіону характеризується основними макроекономічними показниками, такими як насиченість території факторами виробництва (природні ресурси, робоча сила, основні фонди, інфраструктура), попит населення та ін. Потенціал виражає можливості, які не реалізовані і при змінах ситуацій можуть перейти у дійсність.

Економічний потенціал базується на таких його складових:

- а) науково-технічний потенціал;
- б) виробничий потенціал;

в) невиробнича сфера.

Науково-технічний потенціал представляє собою сукупність трудових та матеріальних ресурсів, науково-технічних знань та виробничого попиту, які має регіон для розвитку та використання досягнень НТР.

Економічний стан регіонів залежить від розвитку виробничої сфери.

Виробничий потенціал об'єднує можливості галузей сфери матеріального виробництва, сукупність матеріальних благ. В склад виробничого потенціалу включають:

1. Природні ресурси (земельні, водні, лісові, копалини та ін.);
2. Основні виробничі фонди;
3. Робоча сила.

Виробнича сфера характеризується складністю. Складність пояснюється взаємодією окремих елементів через технологію та організацію виробництва. Технологія виробництва виражає взаємодію основних факторів виробництва, вплив людини на предмет праці. Одночасно вдосконалюють організацію виробництва, забезпечують взаємодію залучених до виробництва факторів, людей в процесі виробництва.

Галузевий підхід до виробничого потенціалу дозволяє визначити його структурних складових та взаємозв'язки окремих галузей матеріального виробництва. У склад виробничого потенціалу включають:

- промисловість;
- агропромисловий комплекс;
- транспорт та зв'язок;
- будівельний комплекс;
- торгівля та громадське харчування;
- матеріально-технічне забезпечення;
- заготівля.

Сучасна класифікація промислових підприємств за видами діяльності передбачає їх розподіл на підприємства: добувної промисловості, обробної промисловості, виробництво та розподілення електроенергії, газу, води.

Потенціал невиробничої сфери (соціальної) – це освіта, охорона здоров'я, комунальне господарство та ін.) – це можливості по різних послугам населенню. Ця сфера безпосередньо пов'язана з політикою, економікою, соціологією, демографією та ін.

Ресурсний потенціал регіону включає трудові, речові і неречові ресурси. Ресурси можуть бути вітворені та невітворені. До невітворених первинним ресурсам відносять мінеральні ресурси, а до вітворених – земельні, водні, лісові, фауністичні та рекреаційні.

З економічним потенціалом регіона пов'язаний інвестиційний клімат та інвестиційний ризик. Інвестиційний ризик характеризує виро-гідність втрати інвестицій і доходу від них. По суті ризик – характеристика якісна. Ступінь ін-вестиційного ризику залежить від політичної, соціальної, економічної, кримінальної ситуацій. Кращими областями для іноземних інвестицій є Дніпропетровська -2239,7 тис. дол. на одну особу, Харківська – 985,0 тис. дол., Київська – 935,3 тис. дол., Запорізька – 520,5 тис. дол. Це промислові центри і які є донорами в Україні.

Міжнародні співставлення виділяють зако-нодавство країн основою інвестиційного ризику. Законодавство регулює можливості інвестування в галузі чи сфери, визначає порядок ви-користання окремих факторів виробництва.

Розподіл регіонів по інтегральному рейтингу інвестиційного потенціалу показує, що най-більший вклад вносять фактори, які накоплені у процесі господарської діяльності: інфраструк-турна освоєність території, інноваційний поте-нціал населення.

Інтегральний рейтинг кожного регіону по інвестиційному потенціалу розраховується як середня за експертною вагою. Значення рейти-нгу (місця регіону) може бути за такими вида-ми потенціалу:

- ресурсному (середня забезпеченість запаса-ми основних видів природних ресурсів);
- виробничому (результат господарської ді-яльності населення в регіоні);
- купівельному (купівельна спроможність на-селення регіону);
- інфраструктурному (економіко-геогра-фічне положення регіону);
- інтелектуальному (рівень освіти населення);
- інституційному (рівень розвитку ведучих інститутів ринкової економіки);
- інноваційному (рівень досягнень науково-технічного прогресу).

Також можна розрахувати рейтинг регіону за рівнем інвестиційних ризиків:

Рукопис рекомендовано до друку д-ром екон. наук, проф. А. А. Покотіловим (ДІТ, Дніпропетровськ, Україна)

Н. В. МИРОШНИК

РЕГИОНАЛЬНАЯ СТРАТЕГИЯ И ЕЕ ОСОБЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКИ

Определено понятие „регион”. Исследовано, что в условиях современной рыночной экономики для эффективного управления финансовыми ресурсами необходимо обеспечение деятельности предприятия оптимальным объемом финансовых ресурсов, рациональное их использование, максимизация прибыли и обеспечение рыночной стоимости предприятия. В этих условиях актуальными становятся вопросы усовершен-

- економічний (тенденції в економічному розвитку регіону);
- політичний (політичні симпатії населення за результатами останніх парламентських виборів);
- соціальний (рівень соціальної напруги);
- екологічний (рівень зараженості навколишнього середовища);
- кримінальний (рівень преступності в регіоні).

Показателем інвестиційного важеля регіону є кількість спільних підприємств. За 2006-2011 рр. в Україні кількість спільних підприємств зменшилося на 4,3 %. Це говорить про непри-ємлемість іноземних партнерів вкладувати за-собу в економіку України. Але спостерігається ріст спільних підприємств в Житомирській об-ласті на 83,3 %, Харківській області на 15,4 %, Чернігівській області – на 14,3 %.

Висновки

Формування регіонального капіталу обу-мовлюється впливом його на кінцеві результати виробництва. З метою визначення його впливу можна побудувати моделі управління виробни-цтвом.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. Статистичний збірник «Регіони України» 2011 /Державна служба статистики України - К.:Август Трейд, 2011, 789 с.
2. Опарін, В. М. Фінансові ресурси: проблеми ви-значення та розміщення // Вісник НБУ. – 2000. - № 4. – С. 25.
3. Регіональна політика і механізми її реалізації/ За ред. акад. НАН України М. І. Долішного. – К.: Наукова думка, 2003. - 503 с.
4. Goldran Elifhy M., Cox, Jeff. The Goal A Process of Ongoing Imprjvement North River Press; 3rd Revised Edition / 20 th Anniversary Edition, 2004. - 384 p.

Надійшла до редколегії 30.03.2012.

Прийнята до друку 09.04.2012.

ствования управления процессами производства, эффективным использованием финансовых, трудовых, материальных ресурсов. Для решения таких задач руководителям предприятий необходимы знания экономики, технологии производства, финансов. Переход к современной рыночной экономике вызвал изменения всей экономической системы и в первую очередь предприятий регионов. Условия ведения хозяйства претерпели превращения, которые выразились в изменениях форм собственности, условиях государственного регулирования, системы налогообложения. В результате реформ появился негосударственный сектор экономики, современная банковская система, рынки товаров, услуг, капитала. Это дает возможность для расширенного воспроизводства, росту доходов предприятия и его владельцев. Эту цель можно достичь лишь при оптимальной организации финансов. В современных условиях ведения хозяйства система управления смещается на регионы, которые отличаются между собой национальными, историческими, географическими, экономическими и другими особенностями. В Украине осуществляется структурная политика, которая должна предусматривать перевод экономики страны на новую ресурсообеспеченную, высокотехнологичную и экономически безопасную модель функционирования. Перспективным является создание в стране свободных экономических зон, на которых действуют льготные таможенные, валютно-финансовые, налоговые и другие условия экономической деятельности. Территориальный уклад Украины основывается на принципах единства и целостной государственной власти, сбалансированности социально-экономического развития отдельных территорий с учетом исторических и культурных традиций, демографических и экологических особенностей. В региональной проблеме существует задание: кому помогать - депрессивному региону или его населению. Если региону - то необходимо вкладывать средства, если населению, то лучше стимулировать отток населения в более состоятельные регионы. Но даже самый отсталый регион - это родина части населения и потому он заслуживает этой помощи.

Ключевые слова: регион, региональная стратегия, денежные ресурсы, эффективный спрос, текущие затраты

N. V. MYROSHNYK

REGIONAL STRATEGY AND ITS FEATURES IN THE CONDITIONS OF MARKET ECONOMY

The term “region” is defined. It is studied that in the conditions of modern market economy for an effective management of financial resources it is necessary providing the enterprise activities with optimal amount of these resources, their rational use, maximization of income and providing the appreciation of market enterprise value. In such conditions the issues of improvement of management of production processes, the effective use of financial, labor, and material resources become topical. The transition to the modern market economy caused the changes of all the economic system and, for the first, regional enterprises. The terms of managing the economy suffered transformations, which found an expression in the changes of ownership patterns, the terms of government control, and the tax system. The non-public sector of economy appeared as a result of reforms, modern banking system, markets of commodities, services, capital. It gives an opportunity for the reproduction on an expanded scale, the increase of enterprise profits, and the income of its proprietors. One is able to achieve this goal only under the optimal management of finances. In the modern conditions of managing the economy the control system is to be migrated to regions differing one to another in national, historical, geographical, economic and other peculiarities. A structural policy that must foresee the transition of state economy to a new resource-provided, hi-tech and economically safe model of operation is realized in Ukraine. Establishing in the country of free economic zones, where the favourable custom, currency-financial, tax and other conditions of economic activity are in force, is very promising. The territorial social-and-economic structure of Ukraine is based upon the principles of unity and integral state power, an appropriate balance of socio-economic development of separate territories taking into account historical and cultural traditions, demographic and ecological features. In a regional challenge, there is a task: what is the aid addressee – the depressive region or its population? If the former then investments are necessary, the latter – promoting the population migration to more solvent regions is better. But even the most backward region is a motherland of part of population and that is why it deserves to get this aid.

Keywords: region, regional strategy, money resources, effective demand, current outlays